

2014–2018 M. EUROPOS E. TEISINGUMO STRATEGIJOS PROJEKTAS

(2013/C 376/06)

I. ĮVADAS

1. Priimtas 2009–2013 m. e. teisingumo daugiamečių veiksmų planas buvo dar vienas žingsnis plėtojant e. teisingumą. Teisminių procedūrų dematerializavimas ir elektroninių priemonių naudojimas visų teisminėje veikloje dalyvaujančių subjektų ryšių palaikymo procese tapo svarbiu valstybių narių teisminių institucijų veiksmingo veikimo elementu. Tiek valstybės narės, tiek Europos institucijos nori toliau kurti Europos e. teisingumo sistemą.
2. Europos e. teisingumo tikslas – informacinių ir ryšių technologijų naudojimas ir plėtojimas valstybių narių teismų sistemose, visų pirma esant tarpvalstybinėms situacijoms, siekiant piliečiams, įmonėms ir praktikuojantiems teisininkams sudaryti daugiau galimybių naudotis teise kreiptis į teismą bei susipažinti su teismine informacija ir palengvinti valstybių narių teisminių institucijų tarpusavio bendradarbiavimą. Juo siekiama padidinti pačios teisingumo sistemos veiksmingumą, tuo pačiu gerbiant valstybių narių teismų sistemų nepriklausomumą ir įvairovę, taip pat pagrindines teises.
3. Visų pirma, Europos e. teisingumas turi būti toliau plėtojamas kaip tiesioginė paslauga Europos piliečiams; jie naudosis jo teikiama pridėtine verte, be kita ko, per e. teisingumo portalą. Turėtų būti užtikrinta, kad Europos e. teisingumo sistemos naudotojai, įskaitant piliečius, galėtų greitai praktiškai pasinaudoti e. teisingumo priemonėmis.
4. Atsižvelgiant į pasiektus rezultatus, kliūtis, su kuriomis susidurta, ir ateities tikslus, reikalinga išsami Europos e. teisingumo strategija, siekiant skatinti bendradarbiavimą ir dalyvavimą strateginiu lygiu. Naujojoje 2014–2018 m. Europos e. teisingumo strategijoje siekiama remtis jau nuveiktu darbu.

II. E. TEISINGUMO PLĖTOJIMO EUROPOS LYGIU KONTEKSTAS**1. Bendra informacija**

5. 2007 m. birželio mėn. TVR taryba nusprendė, kad reikėtų vykdyti darbą siekiant Europos lygiu aktyviau naudoti informacines ir ryšių technologijas (IRT) teisingumo srityje, visų

pirma sukuriant Europos portalą, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos kreiptis į teismą esant tarpvalstybinei situacijai.

6. Atsižvelgdama į Tarybos sprendimą 2008 m. birželio mėn. Komisija pateikė komunikatą „Europos e. teisingumo strategijos link“⁽¹⁾, kuriuo siekiama skatinti plėtoti e. teisingumo priemones Europos lygiu veiklą glaudžiai koordinuojant su valstybėmis narėmis. Tikslas – sukurti Europos ir nacionaliniu lygiais dedamų pastangų e. teisingumo srityje sinergiją ir sukurti masto ekonomiją Europos lygiu.
7. 2008 m. birželio 19–20 d. susitikime Europos Vadovų Taryba palankiai įvertino iniciatyvą „iki 2009 m. pabaigos laipsniškai sukurti vienodo formato ES e. teisingumo portalą“. Šio portalo tikslas – sukurti vieną bendrą daugiakalbę vartotojui patogią prieigos vietą („vieną langelį“) prie visos Europos e. teisingumo sistemos, t. y. prie Europos ir nacionalinių informacinių interneto svetainių ir (arba) paslaugų.
8. 2008 m. lapkričio mėn. TVR taryba priėmė pirmąją Europos e. teisingumo daugiamečių veiksmų planą (2009–2013 m.), parengtą bendradarbiaujant su Komisija ir Europos Parlamentu.
9. Priimdama pirmąją veiksmų planą Taryba kartu patvirtino naujos darbo struktūros sukūrimą. Vėliau Tarybos E. teisės darbo grupė atliko didelį darbą siekdama įgyvendinti savo įgaliojimus, kuriuos jai suteikė Taryba. Pirmajame veiksmų plane nustatyti tikslai iš esmės pasiekti, o susijęs darbas vykdomas toliau.
10. Europos Parlamentas parodė, kad domisi e. teisingumo srityje atliekamu darbu. 2008 m. gruodžio 18 d. jis priėmė rezoliuciją dėl e. teisingumo⁽²⁾, kurioje jis nurodė, *inter alia*, kad turėtų būti sukurtas tinkamas mechanizmas, siekiant užtikrinti, kad būsimi teisės aktai būtų parengti taip, kad juos būtų galima naudoti interneto programose. Be to, 2013 m. spalio 22 d. plenariniame posėdyje jis priėmė rezoliuciją dėl e. teisingumo⁽³⁾, kurioje ragina dažniau naudoti elektronines taikomas programas, teikti dokumentus elektroniniu būdu, naudoti vaizdo konferencijas ir labiau susieti teisminius ir administracinius registrus, kad būtų toliau mažinamos teisminių ir kvaziteisminių procesų sąnaudos.

⁽¹⁾ KOM(2008) 329 galutinis.

⁽²⁾ (2008/2125(INI)).

⁽³⁾ (2013/2852(RSP)).

2. Pagrindiniai pasiekimai

11. E. teisingumo portalas, kuriam prieglobą teikia ir kurį valdo Komisija vadovaudamasi Tarybos gairėmis, pradėjo veikti 2010 m. liepos 16 d. Nuo tada valstybės narės ir Komisija nuolat tobulina šią interneto svetainę: įdiegtos naujos funkcijos (pavyzdžiui, dinaminės elektroninės formos) ir ji reguliariai papildoma nauju turiniu. Siekiama, kad Europos e. teisingumo portalas būtų vieno langelio principu veikiantis portalas, kuriuo naudodamiesi Europos piliečiai ir teisininkai galėtų savo gimtąja kalba gauti informacijos apie Europos ir nacionalines procedūras ir teisingumo sistemos veikimą.
12. Įvairios valstybės narės jau yra parengusios tam tikrų bandomųjų projektų e. teisingumo srityje, pavyzdžiui, siekiant tarpusavyje sujungti valstybių narių nemokumo registrus ir įdiegti svarbių techninių patobulinimų, ir tokiuose projektuose dalyvavo. Palaipsniui plėtojama Europos e. teisingumo infrastruktūra. Svarbus aspektas – techninė ir organizacinė infrastruktūra saugiam keitimuisi teisiniais duomenimis tarp teisminių institucijų, vyriausybinių organizacijų, teisininkų, piliečių ir įmonių vykdamas e. CODEX projektą.
13. Daug valstybių narių yra įdiegusios vaizdo konferencijų sistemas, kad būtų pagreitintos teisminės procedūros, sudarant palankesnes sąlygas liudytojų arba bylos šalių išklausimui. Vykdomas darbas, kuriuo siekiama integruoti Europos teismo tinklo civilinėse ir komercinėse bylose ir Teismo atlaso svetaines. Taryba taip pat priėmė sprendimą, kuriuo nustatomas bendradarbiavimas su Europos teismo tinklu baudžiamosiose bylose.
14. Naujausio klausimyno e. teisingumo srityje⁽¹⁾ rezultatai rodo, kad priėmus pirmąjį e. teisingumo daugiametį veiksmų planą ši sritis valstybėse narėse smarkiai patobulėjo. Šiuo sėkmingu darbu bus remiamasi 2014–2018 m. Europos e. teisingumo strategijoje.
15. E. teisės srityje buvo plėtojamos svarbios sudedamosios dalys, susijusios su teisinių šaltinių prieinamumu ir semantiniu sąveikumu. 2009 m. Taryba priėmė išvadą dėl Europos teismų praktikos identifikatoriaus (ECLI), kad būtų lengviau rasti ieškomą informaciją, ir sudaryti palankesnes sąlygas aiškiai nurodyti Europos ir nacionalinių teismų priimtus sprendimus. Kelios valstybės narės jau įdiegė ECLI. Komisija ir kelios valstybės narės rengiasi

e. teisingumo portale ne vėliau kaip 2014 m. pirmąjį ketvirtį įdiegti Europos ECLI paieškos sąsają. ECLI įdiegti taip pat rengiasi Europos Sąjungos Teisingumo Teismas ir Europos žmogaus teisių teismas.

16. 2011 m. Taryba priėmė išvadą dėl Europos teisės aktų identifikatoriaus (ELI), kuriomis nustatomas savanoriškai taikomas standartas dėl Europos ir nacionalinių teisinių dokumentų identifikavimo, žymėjimo ir elektroninio nuorodų pateikimo. Šis standartas patvirtintas naudoti portale *EUR-Lex* ir diegiamas keliose valstybėse narėse.

3. Derinimas su e. valdžios sistema

17. Turėtų būti siekiama Europos e. teisingumo sistemą labiau suderinti su e. valdžios bendrąja sistema, kuri konkrečiai apibūdinta Komisijos komunikate (KOM(2010) 744 galutinis), kuriuo nustatoma Europos sąveikumo strategija ir Europos sąveikumo sistema. Šiuose dokumentuose paaiškinama, kad geresnis sąveikumas teisiniu, organizaciniu, semantiniu ir techniniu lygiais, kuris padėtų sukurti darnią ekosistemą, yra itin svarbus siekiant kuo geriau išnaudoti informacinių ir ryšių technologijų socialinį ir ekonominį potencialą. Europos e. teisingumo sistema turi būti plėtojama laikantis teismų nepriklausomumo ir valdžių padalijimo principų.

III. BENDRIEJI PRINCIPAI

18. Darbas Europos e. teisingumo srityje yra grindžiamas šiais pagrindiniais principais:

a) Savanoriški veiksmai

19. Kiekviena atskira valstybė narė savo nuožiūra savanoriškai dalyvauja Europos e. teisingumo projektuose, išskyrus atvejus, kai priimamas Europos Sąjungos teisės aktas, kuriame nustatytas reikalavimas įgyvendinti konkretų projektą pagal Europos e. teisingumo sistemą.

b) Decentralizacija

20. Europos e. teisingumo koncepcija grindžiama decentralizuotos Europos lygio sistemos, tarpusavyje sujungiančios įvairias nepriklausomas ir sąveikias nacionalines sistemas valstybėse narėse, principu. Pagal šį bendrą decentralizacijos principą kiekvienai valstybei narėi privalu užtikrinti nacionalinių e. teisingumo sistemų techninį įgyvendinimą ir valdymą, būtiną siekiant sudaryti palankesnes sąlygas valstybių narių sistemų tarpusavio sujungimui.

⁽¹⁾ Žr. dok. 15690/1/12 REV 1 EJUSTICE 73 JURINFO 46 JUSTCIV 331 COPEN 244 CONSOM 139 DRS 126 DROIPEN 159.

21. Tačiau tam tikra centralizacija ES lygiu yra būtina. Be to, centralizacija gali būti numatyta esant kai kurioms konkrečioms situacijoms, pavyzdžiui, kai tai yra ekonomiškai efektyvesnis sprendimas arba kai yra priimtas teisės aktas.

c) Sąveikumas

22. Sąveikumas, kuriam esant sudaromos sąlygos tarpusavyje sujungti valstybių narių sistemas ir prireikus taikyti centralizuotus sprendimus, yra vienas iš pagrindinių decentralizuotų sistemų elementų. Turėtų būti užtikrintas įvairių techninių, organizacinių, teisinių ir semantinių aspektų, atrinktų teisminės sistemos taikomosios programoms, suderinamumas, kartu garantuojant, kad valstybėms narėms būtų suteikta kuo daugiau lankstumo.

d) Europinė dimensija

23. Europos e. teisingumo strategija yra skirta projektams civilinės, baudžiamosios ir administracinės teisės srityje, kuriuose esama europinės dimensijos.

24. Pagal Europos e. teisingumo sistemą parengtuose projektuose, visų pirma visuose projektuose, kurie bus įtraukti į portalą, turi būti sudarytos galimybės dalyvauti visoms Europos Sąjungos valstybėms narėms ir visos valstybės narės turėtų būti skatinamos dalyvauti visuose projektuose, kad būtų užtikrintas tų projektų ilgalaikis gyvybingumas ir išlaidų veiksmingumas. Visi projektai turėtų galėti teikti tiesioginę praktinę naudą, visų pirma piliečiams, įmonėms ir (arba) teisminėms institucijoms.

25. Plėtojant Europos e. teisingumo sistemą taip pat reikėtų atsižvelgti į nacionalinius projektus, kurie suteikia Europos pridėtinės vertės.

IV. EUROPOS E. TEISINGUMO SISTEMOS TIKSLAI

a) Galimybė susipažinti su teisingumo srities informacija

26. Tikslas – pagerinti galimybę susipažinti su teisingumo srities informacija Europos Sąjungoje. Siekiant šio tikslo svarbus vaidmuo tenka e. teisingumo portalui.

b) Teisė kreiptis į teismą ir neteisminės procedūros esant tarpvalstybinėms situacijoms

27. Europos e. teisingumo sistema turėtų būti siekiama užtikrinti geresnes galimybes naudotis teise kreiptis į teismą ir sudaryti palankesnes galimybes naudotis neteisminėmis procedūromis pasitelkiant elektroninius ryšius esant tarpvalstybinėms situacijoms.

28. Todėl būtina tęsti darbą, kuris nacionaliniu lygiu jau pradėtas kai kuriose valstybėse narėse, ir sudaryti sąlygas, kad Europos lygiu veiktų interaktyvios tarpvalstybinės teisminės paslaugos.

29. Teisminių ir neteisminių procedūrų dematerializavimas turėtų būti tęsiamas laikantis valstybių narių savanoriškų veiksmų principo.

c) Teisminių institucijų ryšių palaikymas

30. Itin svarbu supaprastinti ir skatinti valstybių narių teisminių institucijų elektroninius ryšius (pvz., rengiant vaizdo konferencijas ar saugiai keičiantis duomenimis elektroniniu būdu).

31. Teisminių valdžios institucijų nariams turėtų būti suteikta saugi prieiga prie įvairių tik jiems skirtų funkcijų; jie turėtų turėti diferencijuotas prieigos teises, ir turėtų būti taikomas vienodas arba sąveikus autentiškumo patvirtinimo metodas.

V. STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMAS

1. Europos e. teisingumo portalas

32. Europos e. teisingumo portalą reikia toliau plėtoti kaip vieno langelio principu veikiančią portalą. Tuo neužkertamas kelias kitoms ryšių priemonėms (pvz., pasitelkiant perdavimą tarp tinklų).

33. E. teisingumo portale piliečiams, įmonėms ir praktikuojantiems teisininkams turėtų būti teikiama informacija apie ES ir jos valstybių narių teisę. Portalas taip pat turėtų būti priemonė, kuria naudojantis būtų galima susipažinti su kita susijusia nacionalinio, europinio ir tarptautinio lygio informacija teisingumo srityje.

2. Sąveikumas

34. Turėtų būti užtikrintas organizacinis, teisinis, techninis ir semantinis sąveikumas. Tuo tikslu turėtų būti plėtojami Europos e. teisingumui skirti techniniai sprendimai, kad teisminės institucijos, nacionalinės administracijos, teisininkai, piliečiai ir įmonės galėtų saugiai keistis duomenimis. Prieš pradėdant rengti naujus techninius standartus ir sprendimus reikėtų atsižvelgti į esamus atvirusius techninius standartus ir jau parengtus sprendimus (pvz., tokius projektus kaip e. CODEX). Valstybės narės taip pat turėtų aktyviai rengti šiuos sprendimus ir aktyviai dalyvauti sprendžiant dėl jų.

3. Su teisės aktais susiję aspektai

35. Teisėkūros procese reikėtų atsižvelgti į poreikį užtikrinti, kad įgyvendinant naujus ES teisės aktus teisingumo srityje, be kita ko, galiojančių teisės aktų pakeitimus ir naujas redakcijas, būtų nuosekliai naudojamos šiuolaikinės informacinės ir ryšių technologijos. Duomenys, kurie turi būti perduodami, turi būti apibūdinami tik pagal jų turinį, o ne pagal galimą vizualinę išraišką. Duomenų arba dokumentų perdavimo priemonės turi būti aprašomos funkciniu, technologiškai neutraliu požiūriu.

4. Europos teisinis semantinis tinklas

36. Galimybė tarpvalstybiniu lygiu keistis teisine informacija, visų pirma duomenimis, susijusiais su Europos ar nacionalinės teisės aktais, teismų praktika ir teisinių terminų žodymais, yra varžoma dėl to, kad nėra veiksmingų keitimosi šio tipo duomenimis priemonių.
37. Įvairūs projektai gali išspręsti šią problemą ir suaktyvinti keitimąsi teisiniais duomenimis bei padidinti semantinį jų sąveikumą Europoje ir už jos ribų. Reikėtų toliau savanorišku pagrindu plėtoti Europos teisinį semantinį tinklą, kurio tikslas – gerinti galimybes susipažinti su teisine informacija ir ją tvarkyti, užtikrinant teisinių duomenų identifikavimo ir semantikos sąveikumą.

5. Registrų tarpusavio sujungimas

38. Reikėtų skatinti nacionalinių registrų, kuriuose kaupiama su teisingumo sritimi susijusi informacija, tarpusavio sujungimą. Tam, kad toks sujungimas būtų įmanomas, reikėtų užtikrinti būtinas išankstines technines ir teises sąlygas.
39. Daugiausia dėmesio šioje srityje turėtų būti skiriama registrų, kurie yra svarbūs piliečiams, įmonėms, praktikuojantiems teisininkams ir teisminėms institucijoms, tarpusavio sujungimui.

6. Tinklai

40. E. teisingumo sistema gali sudaryti sąlygas, kurios palengvintų įvairių esamų Europos lygio teisingumo srities tinklų, pvz., Europos teismo tinklo civilinėse ir komercinėse bylose ir Europos teismo tinklo baudžiamosiose bylose, veikimą. Tuo tikslu, konsultuojantis su atitinkamomis valdžios institucijomis, reikėtų toliau nagrinėti galimybes, kurias teikia Europos e. teisingumo sistema ir e. teisingumo portalas.

7. Bendradarbiavimas su praktikuojančiais teisininkais ir kitais Europos e. teisingumo sistemos naudotojais

41. Įgyvendinant Europos e. teisingumo strategiją turi dalyvauti valstybių narių teisminės institucijos ir kiti atitinkami praktikuojantys teisininkai. Todėl šie praktikuojantys teisininkai turėtų būti įtraukti į diskusijas ir projektus Europos e. teisingumo srityje, siekiant užtikrinti, kad sprendimai, kurie turi būti parengti, atitiktų kiekvienos tikslinės grupės faktinius poreikius.
42. Lygiai taip pat itin svarbu, kad galimybę prisidėti prie darbo Europos e. teisingumo srityje, visų pirma plėtojant sprendimus, kurie turi būti įdiegti Europos e. teisingumo srityje, taip, kad galėtų būti atsižvelgta į jų nuomonę ir naudotojų poreikius, turėtų valstybių narių teisminių institucijų atstovai.
43. Be to, pageidautina, kad į būsimas diskusijas dėl Europos e. teisingumo būtų įtraukti kiti praktikuojantys teisininkai, pavyzdžiui, advokatai, notariai, teismo pareigūnai ir kiti, siekiant užtikrinti, kad sprendimai, kurie turi būti parengti, atitiktų jų realius poreikius.
44. Būtent todėl turėtų būti sukurtas bendradarbiavimo su tokiais praktikuojančiais teisininkais mechanizmas, siekiant užtikrinti, kad įgyvendinant Europos e. teisingumo strategiją būtų atsižvelgiama į abipusės svarbos klausimus.

45. Taip pat turėtų būti apsvarstyta galimybė surinkti platesnės visuomenės atstovų, įskaitant portalo naudotojus bei ūkio subjektus, nuomones ir atsiliepimus.

8. Vertimas

46. Siekiama, kad Europos piliečiams būtų suteikta patogiai prieiga prie Europos e. teisingumo sistemos, todėl reikės apsvarstyti galimybę užtikrinti patikimas ir ekonomiškai efektyvias ilgalaikes priemones, skirtas vertimui raštu. E. teisingumo portale turėtų būti pateikiamas patikimas portalo turinio vertimas į visas Europos Sąjungos oficialias kalbas.

9. Taisyklės ir teisės e. teisingumo srityje

47. Dėl būsimų pokyčių Europos e. teisingumo srityje kils naujų uždavinių asmens duomenų apsaugos srityje. Numačoma, kad įgyvendinant būsimą Europos e. teisingumo strategiją padidės duomenų rinkimo ir keitimosi jais mastas. Todėl šiame kontekste asmens duomenų apsaugai tenka svarbus vaidmuo. E. teisingumo srities darbe ateityje reikės atsižvelgti į asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis taisykles ir laisvo asmens duomenų judėjimo taisykles.

48. Prireikus turėtų būti nustatytos taisyklės dėl informacijos nuosavybės, kad būtų nustatyta atsakomybė už duomenų, kurie bus skelbiami e. teisingumo portale, turinį. Iš esmės, kiekvienas turinio teikėjas yra išimtinai atsakingas už savo darbą ir privalo užtikrinti intelektinės nuosavybės teisių apsaugą ir laikytis bet kokių kitų taikytinų teisinių reikalavimų.
49. Panašios taisyklės turėtų būti nustatytos dėl elektroninių funkcijų, kurios sudaro sąlygas valstybių narių teisminėms institucijoms tarpusavyje keisti informaciją, įskaitant keitimąsi asmens duomenimis, naudojimo ir elektroninio dokumentų, kurie bus naudojami teismo procese, pateikimo.
50. Visų pirma atsižvelgiant į tai, Komisijos prašoma toliau nagrinėti, ar reikia priimti pasiūlymą dėl teisės akto e. teisingumo srityje. Šiame akte būtų apibrėžta bendra teisinė sistema ir konkrečios e. teisingumo strategijos įgyvendinimo Europos lygiu priemonės.

10. Propagavimas

51. Įgyvendinant Europos e. teisingumo strategiją reikėtų apsvarstyti galimybę informuoti Europos e. teisingumo sistemų naudotojus apie esamas funkcijas.

11. Finansavimas

52. Europos e. teisingumo plėtojimui reikia didelių finansinių išteklių. Todėl svarbu teikti tinkamą finansavimą ES lygiu, visų pirma tam, kad:
- a) būtų paskatinta sukurti e. teisingumo sistemas nacionaliniu lygiu siekiant padėti pagrindą Europos e. teisingumo sistemai (tai bus įgyvendinta atsižvelgiant į šią strategiją), įskaitant veiksmus, kurie, pavyzdžiui, paminėti 30 punkte, ir nacionalinių registrų tarpusavio sujungimą; taip pat turėtų būti skirta dėmesio tokių projektų, kaip e. CODEX ir e. SENS, rezultatų tvarumui užtikrinti;
 - b) būtų sudaryta galimybė rengti Europos lygio projektus, įskaitant Europos e. teisingumo portalo veikimą, priežiūrą ir tolesnį plėtojimą;
 - c) būtų užtikrinta, kad e. teisingumo portalas galėtų ir toliau veikti visomis Sąjungos oficialiomis kalbomis.
53. E. teisingumo srities darbo (tiek nacionaliniu, tiek Europos lygiu) finansavimas Europos lygiu, įskaitant konkrečius

projektus, kurie bus nustatyti ir įgyvendinti pagal būsimą veiksmų planą, turi būti užtikrintas 2014–2020 m. daugiametėje finansinėje programoje, visų pirma 2014–2020 m. teisingumo programos finansiniame pakete.

54. Su e. teisingumu susiję projektai, kaip apibrėžta šioje strategijoje ir susijusiame veiksmų plane, taip pat gali būti finansuojami pagal kitas vykdomas Sąjungos programas, jeigu jie atitinka tose programose nustatytus kriterijus ⁽¹⁾.

12. Išorės santykiai

55. Sąjunga ir jos valstybės narės turėtų, kiek įmanoma, plėtoti bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis e. teisingumo srityje.
56. Šis galimas bendradarbiavimas turi būti vykdomas laikantis institucinių taisyklių, nustatytų Europos Sąjungos lygiu.

13. 2014–2018 m. e. teisingumo daugiametis veiksmų planas

57. 2014 m. pirmą pusmetį turėtų būti priimtas daugiametis veiksmų planas, siekiant įgyvendinti šią strategiją ir sudaryti galimybę naudotis juo kaip praktiniu vadovu vykdant tolesnę su šia strategija susijusią veiklą. Veiksmų plane turėtų būti pateiktas planuojamų projektų nurodytu laikotarpiu sąrašas, aiškiai nurodant dalyvauti projekte pageidaujancius subjektus, projekto praktinio įgyvendinimo veiksmus ir orientacinį tvarkaraštį, kuriuo remdamasi E. teisės darbo grupė (e. teisingumas), o tam tikrais atvejais ir atitinkami suinteresuotieji subjektai galėtų imtis konkrečios su veiksmų planu susijusios tolesnės veiklos. Naujame veiksmų plane bus atsižvelgta į ankstesnio e. teisingumo daugiametio veiksmų plano ir susijusių veiksmų gairių įgyvendinimo rezultatus ir, jei tinkama, bus plėtojama su jais susijusi tolesnė veikla.
58. Darbo grupė, pasikonsultavusi su Komisija, parengs veiksmų planą ir ne rečiau kaip kartą per pusmetį stebės, kaip jis įgyvendinamas; jei prireiktų, dėl vykstančių pokyčių planas turėtų būti pritaikytas.
59. Prireikus neformalios valstybių narių grupės, dalyvaujančios konkrečiuose projektuose, gali susitikti, kad būtų užtikrinta pažanga šiose darbo srityse. Apie šių susitikimų rezultatus turėtų būti pranešta E. teisės (e. teisingumas) darbo grupei.

⁽¹⁾ Komisijos prašoma pateikti visų galimų finansavimo mechanizmų, kurie naudojami projektams ES bei nacionaliniu lygiais ir kurie galėtų būti naudojami e. teisingumo projektams finansuoti, lentelę.